

Un delta d'aigües literàries

El delta és l'accident geogràfic format per la sedimentació que es forma en la desembocadura d'un riu en un mar o en un llac. És un espai creat per la barreja de dues aigües diferents que, de fet, no deixen de ser aigua. És un lloc on ens podem banyar. La gent ho fa, com ens diu el títol de la *nouvelle* que presenta la filòloga Noemí Bibolas (Arenys de Mar, 1966).

L'obra navega tota l'estona alternant dos temes mostrats en flaixos curts, com fullejar alhora dos àlbums de fotografies. Per una banda, en present, les impressions quotidianes de la protagonista sobre el barri on viu, el Gòtic de Barcelona. Són una mena de denúncies de la invasió turística i l'especulació immobiliària, de la desaparició dels establiments de tota la vida, substituïts per botigues de *souvenirs*, de la indefensió dels habitants fixos del barri en relació amb els problemes com l'encariment general, per poder "comprar berenars a preu del que són i no com si fossin extres o capricis d'un viatge".

Hi ha un moment en què la protagonista, la Rut (una noia que et fa venir ganes de menjar pomes prenent el sol hivernal al balcó), explica un cas en què uns turistes aconsueixen que s'aturin les obres que es fan en una platja perquè els molesten, i confessa: "Si en lloc de quatre turistes cridaners haguessin estat quatre-cents ecologistes o veïns de la zona, les màquines encara hi serien. M'espanta el seu poder", el dels turistes.

La Rut, el Pau, la Martina i el Jan

L'altra tema de la narració, en passat, és la relació trencada entre la Rut i en Pau, el pare de la Martina (també hi apareixerà el seu germà Jan), que fa poc que les ha deixat, que no ha tornat d'un dels seus constants viatges en què, precisament, fa de fotògraf. "Els viatges

es repetien, els cicles es repetien, moltes circumstàncies es repetien. I la nostra vida era una repetició de la dels altres, de la dels pares, de la dels avis."

Noemí Bibolas també ens ofereix records familiars, alguns d'intims, d'altres, generacionals al poble on estiujava de petita, quan marxaven els turistes: "corriem per veure què s'havien deixat: una pilota, un cotxe, un joc de cartes, qualsevol cosa... Tot tenia colors que aquí ni existien."

I com alterna aquestes dues visions amb una mateixa veu? Canviant a cada paràgraf,

tant si és de catorze ratlles com si és de tres. A cada punt i a part, Bibolas narra retalls de records o flaixos del present com a soferta veïna del Gòtic. I funciona magníficament, tot i el risc aparent de la proposta.

L'estil de Bibolas és de línia clara, senzill i pràctic, net i efectiu. És una bona retratista de paisatges humans. El delta que formen la denúncia/crònica ciutadana i les reflexions més intimistes, tot plegat amb gust de dietari i amb més vocació de ser espontània que buscant la crossa del referent intel·lectual, conviden a banyar-s'hi una bona estona. *

Noemí Bibolas

ens ofereix una novel·la que barreja l'estil de dietari i la narració en dos nivells diferenciats.
JOANA BOSCH

I LA GENT S'HI BANJA Noemí Bibolas

Editorial: Arola (Tarragona, 2012)
Pàgines: 79
Preu: 12 euros

POESIA JORDI LLAVINA

El jo i la màscara

AJordi Julià se li podria aplicar la fórmula foixiana de *l'investigador en poesia*. Perquè no deixa mai de tensar el discurs, de provar noves formes i emprovar-se nous versos. A la seva gairebé insultant habilitat tècnica, cal sumar-hi la proposta teòrica –si se'm permet l'ampullositat de l'expressió– que presenta en molts dels seus títols. En aquest que comentem, posem per cas. Per mitjà del record –gairebé reminiscència platònica– de tants poemes cèlebres, d'autors d'aquí i de fora (i el títol, per això, no deixa de tenir un component irònic: Julià els ha paït tan bé, que són molt més gent familiar que no forastera), el poeta reescriu i homenatja, i, sobretot, es fabrica una màscara que s'adapta molt bé a les seves

actuals necessitats expressives. "No sóc cap cavaller, sinó un modest julià, / mercader a la menuda de paraules d'uns altres / de qui mira d'aprendre", escriu en una composició certament molt *julianista*, que recorda Andrés Estellés.

El poeta en diu *escriure a la contra*, que no és pas una manera d'escriure contra algú (Wordsworth, Ovidi, Margarit, Frost, Pavese, Brossa, Montale, Verdaguer...), sinó més aviat al contrari: és una manera de posar-se al costat d'algú per imitar-ne el to, allò tan difícil de definir, i, amb unes paraules semblants, expressar unes altres coses. I així, *l'art de perdre* de la Bishop mereix un excel·lent poema muntat amb els pretextos ferris d'un cargol i una femella (se'n desprèn, és

clar, la lectura de la relació entre dos amants aferrissats). O la capsa de llumins d'un poema de Parcerisas aquí serveix per fer un foc nou.

En aquest nodrit vestidor ple de disfresses i de màscares, hi ha, com és habitual en Jordi Julià, una estructura profunda densament intertextual. Hi ha ironia (vegeu el poema dedicat a Màrius Sampere) i una enorme saviesa literària. Diria que el poeta s'amaga darrere totes aquestes màscares (la del Yeats de maduresa, la del sensual Blai Bonet de les imatges cristològiques, la patètica –de tan intensa– de Vinyoli...) per mostrar-se d'una altra manera. Una manera més subtil, que diu coses autèntiques i inextricablement personals com si les digués un altre. *

GENT FORASTERA Jordi Julià

Premi Ciutat de Palma Joan Alcover 2011
Editorial: Igitur (Madrid, 2012)
Pàgines: 112
Preu: 12 euros